

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»
Освітня програма	28734 Врегулювання конфліктів та медіація
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Спеціальність	054 Соціологія

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	28734
Назва ОП	Врегулювання конфліктів та медіація
Галузь знань	05 Соціальні та поведінкові науки
Спеціальність	054 Соціологія
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Медіна Тетяна Вячеславна, Боць Лілія Ігорівна, Горошко Олена Ігорівна (керівник)
Залучений представник роботодавців	-
Дати візиту до ЗВО	18.05.2020 р. – 20.05.2020 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП <http://www.sociology.kpi.ua/wp-content/uploads/2020/03/fsp-054-28734.pdf>

Програма візиту експертної групи <https://osvita.kpi.ua/sites/default/files/files/%D0%A0%D0%BE%D0%B7%D0%BA%D0%BB%D0%B0%D0%B4%20%D1%80%D0%BE%D0%B1%D0%BE%D1%82%D0%B018.05.20.pdf>

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

Програма «Врегулювання конфліктів та медіація» є унікальною для України та актуальність її відкриття було обумовлено всією ситуацією збройного конфлікту на сході України, анексією Криму, а також особливо у контексті наявності запиту на створення такої програми з боку профільного міністерства – Міністерства з питань тимчасово окупованих територій та внутрішньо переміщених осіб. Актуальність бакалаврської програми «Врегулювання конфліктів та медіація» зумовлена потребою в інтелектуальному (соціологічному) та практично-політичному (на рівні аналізу державної політики) та є відповіддю на ті виклики, що стоять перед українським суспільством. З 2014 року існує потреба у підготовці фахівців, які мали б ґрунтовну наукову підготовку для попередження та стратегічного вирішення конфліктів, а також у сфері відновлення миру та здійснення миротворчих практик. Програму «Врегулювання конфліктів та медіація» на бакалаврському рівні викладають досвідчені та кваліфіковані викладачі. Крім того, на програмі навчаються зацікавлені студенти. Зустріч із ними підтвердила їхню відданість і вдячність програмі, викладачам, приємно вражає їх залученість до професійної спільноти. ОП «Врегулювання конфліктів та медіація» в цілому відповідає Критеріям оцінювання якості освітньої програми, інформація, подана у звіті-самоаналізі, викладена по суті питань, є достовірною, прозорою та відповідає дійсності. ОП справляє позитивне враження, зміст ОП є логічним, чітким і зрозумілим. Водночас слід підкреслити, що незважаючи на міждисциплінарний характер та потужну теоретичну підготовку з соціології, програмі бракує практичної психолінгвістичної складової стосовно ведення переговорів, вирішення конфліктів, мовленнєвих дискурсивних практик.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

- постійні контакти із міжнародними соціологічними професійними спільнотами; - добрі контакти із майбутніми роботодавцями та стейкхолдерами; - ефективне започаткування внутрішньої системи забезпечення якості освіти в університеті; - регулярні опитування серед студентів та викладачів; - відкритий та своєчасний доступ стейкхолдерів до публічної інформації; - відкритість співробітників факультету та ЗВО до студентів, їх зауважень, проблемних питань; - залучення студентів та майбутніх роботодавців щодо покращення структури ОП; - налагоджений та ефективний механізм міжнародної співпраці, працевлаштування студентів, а також залученість співробітників ОП та ЗВО до подальшої їх кар'єрної стратегії; - чітка процедура здійснення контролю знань студентів, процедури оскарження результатів та процедури дотримання академічної доброчесності; - розгалужена система преміювання викладачів та працівників за здобутки у професійній діяльності; - існує процедура про порядок визначення результатів навчання, набутих студентами у неформальній освіті; - чітка усталена, відома для викладацького складу процедура конкурсного відбору на заміщення вакантних посад; - чітка процедура побудови рейтингу (оцінювання) викладацької діяльності. -існують досить чіткі, прозорі, доступні та зрозумілі всіма стейкхолдерами освітнього процесу правила та процедури що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу в межах ОП.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

У зв'язку з тим, що у період акредитації ОП вийшли нові стандарти за фахом 054 Соціологія, існує потреба переробити освітню програму у відповідності до стандартів; посилити міждисциплінарний напрямок в бік запровадження дисциплін з психології конфлікту, мистецтва переговорів, дискурсивного аналізу, конфліктів в галузі трудових та сімейних відносин; запровадити практику викладання частини фахових дисциплін англійською мовою; посилити розвиток практичних навичок, розглянувши можливість виокремлення соціологічної практики (наприклад, у вигляді літньої практики після третього курсу) та практики з конфліктології та медіації як переддипломної практики в 8 семестрі; приділити більше уваги студентській мобільності, закордонному стажуванню студентів; рекомендувати мотивувати здобувачів освіти до більш активної участі у різних формах неформальної освіти з подальшим визнанням її результатів; під час вибору студентами тем кваліфікаційних робіт більше наполягати на врахуванні особливостей освітньої програми, пов'язаної з розв'язанням конфліктних ситуацій та медіацією.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

Мета освітньої програми є забезпечення фундаментальної підготовки фахівців, здатних розв'язувати складні спеціалізовані задачі і практичні проблеми у соціумі та у сфері вирішення конфліктів, проблеми які характеризуються комплексністю і невизначеністю умов, що практично повністю відповідає стратегії розвитку КПІ ім. Ігоря Сікорського на 2020-2025 роки, а саме: Візія КПІ ім. Ігоря Сікорського: Допомогати створювати суспільство майбутнього на засадах концепції сталого розвитку. Бути технічним університетом дослідницького типу світового рівня. Створити всі умови для підготовки висококваліфікованих (досконалих – perfect) фахівців, здатних утворювати сучасні наукові знання та інноваційні технології на благо людства та забезпечувати гідне місце України в світовому співтоваристві. Місія КПІ ім. Ігоря Сікорського: Зробити вагомий внесок в сталий розвиток суспільства шляхом інтернаціоналізації та інтеграції освіти, новітніх наукових досліджень та інноваційних розробок. Створювати умови для всебічного професійного, інтелектуального, соціального та творчого розвитку особистості на найвищих рівнях досконалості в освітньо-науковому середовищі. (https://kpi.ua/kpi_about).

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

Викладачі програми, працівники, а також майбутні роботодавці (наприклад, навчально-наукового центру прикладної соціології «Соціоплюс») є основними розробниками програми, одночасно вплив інших стейкхолдерів на формування цілей та результатів навчання є теж дуже суттєвим, як з'ясувалося на зустрічі з основними стейкхолдерами (наприклад, у розробці програми брали участь Євген ГОЛОВАХА – д.філос.н., проф., завідувач відділом методології і методів соціології, заступник директора з наукової роботи Інституту соціології НАН України, головний редактор академічного журналу «Соціологія: теорія, методи, маркетинг», Микола ЧУРИЛОВ – д.соц.н., генеральний директор ТОВ «Тейлор Нельсон Софрез Україна» (Kantar Україна), Михайло МІНАКОВ – д.філос.н., ст.науковий співробітник Міжнародного наукового центру ім. В.Вільсона, Анна ІЩЕНКО – директор навчально-наукового центру прикладної соціології «Соціоплюс»), а проф. Головаха Є. І готов брати до Інституту соціології НАН України майбутніх випускників програми, як він зазначив на зустрічі зі стейкхолдерами. Серед майбутніх роботодавців, із якими співпрацюють розробники та викладачі програми, є організації з високим рівнем професійної репутації, зокрема TNS Україна. Також для вдосконалення програми залучаються міжнародні фахівці з таких фондаций як: Університет Джонса Хопкінса, Джорджтаунський університет, Університет Гронінгена, Університет Осло, Університет Упсали, Сіднейський університет, Колумбійський університет, Університет Сент-Ендрюса, Нью-Йоркський університет (кампус в Абу-Дабі).

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

Зазначимо, що програма для України є унікальною. Вона отримала підтримку від Посольств Великої Британії та Швейцарії в Україні (Витяг з протоколу №5 засідання Вченої ради КПІ ім. Ігоря Сікорського» від 15.05.2017.; Наказ Ректора КПІ ім. Ігоря Сікорського» №1-188 від 26.06.2017. про відкриття спеціалізації «Врегулювання конфліктів та медіація» за спеціальністю 054 «Соціологія»; Відео презентації спеціалізації за участі Міністра України з питань тимчасово окупованих територій та внутрішньо переміщених осіб, послів Великої Британії та Швейцарії на каналі youtube КПІ ім. Ігоря Сікорського або за посиланням: <http://www.sociology.kpi.ua/masters-program-in-sociology>). Також існував запит на створення такої програми з боку профільного міністерства – Міністерства з питань тимчасово окупованих територій та внутрішньо переміщених осіб. Зазначимо також, що цілі ОП та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності та ринку праці у даному регіоні, зокрема, наявність значної кількості соціологічних центрів (КМІС, Інститут соціології НАН України, Український інститут соціальних досліджень імені Олександра Яременка, Асоціація прийомних сімей України, Державний комітет України у справах сім'ї та молоді, Державний центр боротьби зі СНІД, Державний центр зайнятості Міністерства праці та соціальної політики України, Державний центр соціальних служб для молоді, Міжнародний жіночий правозахисний центр “Ла страда – Україна”, Управління у справах сім'ї та молоді Київської міської державної адміністрації та багато інших - усе це дозволяє стверджувати, що існує потреба у підготовці фахівців у цій галузі. Також при розробці освітньої програми було використано досвід ХНУ імені В.Каразіна. Також треба підкреслити, що в межах ОП проводилось спілкування з експертами громадянського суспільства (Girl2Leader, Національна Асоціація медіаторів України, громадська організація «Центр безпекових досліджень «СЕННСС», Соціологічна Асоціація України), представниками міжнародних організацій (Британська Рада в Україні, Міжнародний комітет Червоного Хреста, Міжнародна асоціація студентів політичної науки «Україна», Всесвітній альянс УМСА). Завдяки участі представників громадських організацій у заходах освітньої програми вони постійно формують активну позицію студентської молоді і розповсюджують серед студентів соціально корисні для суспільства ініціативи.

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

Коли ОП було подано до акредитації до Національного агентства із забезпечення якості освіти, стандарт був відсутній. Але необхідно зазначити, що Стандарт вищої освіти України із галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки», спеціальності 054 «Соціологія» було затверджено та введено в дію Наказом Міністерства освіти і науки України від 04.03.2020 р. № 371. Тому доречним буде подальша переробка ОП відповідно новому Стандарту. Зазначимо також, що програмні результати навчання відповідають вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

Сильними сторонами та позитивними практиками є: визначення чітких і зрозумілих цілей ОП, які корелюються з місією та візією ЗВО, що прописана у Стратегічному плані розвитку; врахування пропозицій заінтересованих сторін, зокрема студентів щодо програмних результатів навчання; наявність потреби на ринку праці у фахівців в царині врегулювання конфліктів та медіації; присутня орієнтація на міжнародний досвід (співробітництво з Вищою технічною школою у Цюріху, Університетом Сент-Ендрюса) до її розробки. Завдяки цій співпраці українська академічна спільнота отримала кейс доступ до good practice у вивченні миру та конфліктів і викладанні конфліктних студій. ОП забезпечила сприятливі передумови для створення Навчально-наукової лабораторії врегулювання конфліктів та медіації (наказ ректора №7/216 від 08.08.2019.) з метою належної підготовки фахівців, які могли б формувати комплексні стратегії та тактики врегулювання суспільно-політичних конфліктів, втілення в практику методик й освітніх технологій у сфері медіації, врегулювання конфліктів та проведення переговорів.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

Відділ акредитації Агентства зауважив, що до справи долучена ОП, яка затверджена 20.01.2020 року, за якою ймовірно будуть навчатися здобувачі 2020 року набору. Натомість не долучені до справи ОП, за якими навчаються здобувачі 2016-2019 років набору. Як потім пояснив гарант ОП, технічної можливості (інтерфейс програми Національного агентства) прикріпити всі ОПП та НП у лютому 2020 року не було. Про це НАЗЯВО було проінформовано й тому до справи була долучена ОП від 20.01.2020 р., яка безпосередньо акредитується. Але програма вдосконалювалася з огляду на зауваження стейкхолдерів, еволюціонувала, наповнювалася і покращилася. ОП, яка наразі діє від 05.04.2018, розміщена на сайті у вільному доступі (<http://www.sociology.kpi.ua/en/educational-programs>). Відділ акредитації Агентства зауважив, що у розділі «Загальні відомості» відзначається, що програма була запроваджена у 2017 році – «Наказ Ректора КПІ ім. Ігоря Сікорського» №1-188 від 26.06.2017. про відкриття спеціалізації «Врегулювання конфліктів та медіація» за спеціальністю 054 «Соціологія». Однак, за інформацією про контингент набір здобувачів за цією ОП здійснюється з 2016 року. Як було з'ясовано, здобувачі освіти спочатку вступають на спеціальність, а потім обирають ОПП. В КПІ всі студенти пишуть заяву зарахування на ОПП не одразу, позаяк незрідка на одній спеціальності може бути кілька програм. Тому був врахований контингент 2016 року. Ці студенти спочатку виявили бажання навчатись на ОПП з «Соціологія модернізації та науково-технічного розвитку», а потім перейшли на ОПП з «Врегулювання конфліктів та медіація». Це не вплинуло на якість їх підготовки. Змістовно тема конфліктів присутня у низці курсів.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

Освітня діяльність за ОП «Врегулювання конфліктів та медіація» загалом відповідає визначеному критерію, експертна група переконалася у наявності необхідних документів та наданих доказів, але програма потребує доробки у зв'язку з виходом нового Стандарту з спеціальності 054 - Соціологія та посиленням вибіркової складової у сенсі міждисциплінарного комунікативного підходу.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

Обсяг ОП у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи становить 240 кредитів ЄКТС, що відповідає вимогам законодавства, зокрема ст. 5 Закону України «Про вищу освіту». Зазначимо, що обсяг освітніх компонентів (у кредитах ЄКТС), спрямованих на формування компетентностей, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності) складає 178 (у кредитах ЄКТС), та 62 кредити відводиться на дисципліни за вибором здобувачів вищої освіти.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

Експертна група ознайомила з змістом ОП, навчальним планом, інформацією про обов'язкові освітні компоненти ОП, що відображені за посиланням http://www.sociology.kpi.ua/wp-content/uploads/2020/05/programa_2018.pdf, силабусами навчальних дисциплін, структурно-логічною схемою, матрицею відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми, матрицею забезпечення програмних результатів навчання (ПРН) відповідними компонентами освітньої програми та з'ясувала, що зміст ОП є чітким і зрозумілим, освітні компоненти складають логічну систему та дозволяють досягти заявлених цілей.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Зміст освітньої програми в цілому відповідає предметній області, визначеної для спеціальності 054 - Соціологія. Але назва освітньої програми «Врегулювання конфліктів та медіація», при цьому блок нормативних та професійних дисциплін в переважній мірі складається з соціологічних та загально-теоретичних дисциплін. Професійному та вибірковому блоку дисциплін бракує практичних дисциплін у царині медіації та психолінгвістичних методик, які використовуються при розв'язанні конфліктів та веденні переговорів.

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

Структура ОП передбачає формування індивідуальної освітньої траєкторії через вільний вибір здобувачами навчальних дисциплін і складає більше 25% (62 кредити із 240). Студенти під час зустрічі детально розповіли яким чином відбувається процедура вибору навчальних дисциплін, що вибір відбувається шляхом: вибору з варіативної складової ОП; вибору із блоку вибіркових дисциплін навчального плану іншої ОП того ж рівня вищої освіти; вибору із блоку вибіркових дисциплін факультету (<http://www.sociology.kpi.ua/wp-content/uploads/2020/03/Katalog.pdf>). Студенти мають особистий електронний кабінет, через який здійснюють вибір блоку вибіркових дисциплін. У ЗВО визначені процедури для їх вибору: (Тимчасове Положення про порядок реалізації студентами КПП права на вільний вибір навчальних дисциплін <https://osvita.kpi.ua/node/120>). Процедура вибору дисциплін є зрозумілою для студентів, вони достатньо поінформовані викладачами кафедри щодо змісту навчальних дисциплін (<http://www.sociology.kpi.ua/wp-content/uploads/2020/03/Regulation.pdf>). Було з'ясовано також, що процедура вибору дисциплін студентами першого (бакалаврського) рівня вищої освіти дисциплін здійснюється на початку весняного семестру, починаючи з першого курсу. Обрані дисципліни вивчатимуться протягом наступного навчального року. Узагальнені результати використовуються для формування навчальних планів. Куратори академічних груп ознайомлюють здобувачів із процедурою вибору та каталогами дисциплін вільного вибору. Здобувачі мають змогу обрати ту чи іншу дисципліну шляхом вільного, анонімного голосування в аудиторії на зборах академічної групи у присутності куратора групи, а також через електронну систему «Кампус». Результати голосування фіксуються відповідним протоколом та передаються у деканат факультету. З урахуванням результатів голосування студентів формується індивідуальний навчальний план студента. Для вивчення вибіркових навчальних дисциплін загальноуніверситетського каталогу мінімальна кількість студентів в групі – 20 осіб, для вибіркових дисциплін інших каталогів – 10 осіб. Загальноуніверситетський каталог вибіркових навчальних дисциплін міститься в розділі “Нормативні документи” сайту кафедри <http://www.sociology.kpi.ua/en/normative-documents>. Інформація про вибіркові складові також міститься на сайті кафедри, де у відкритому доступі викладені силабуси вибіркових навчальних дисциплін. <http://www.sociology.kpi.ua/en/syllabus>.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

Документ, що регулює питання організації освітнього процесу, побудови індивідуальної освітньої траєкторії, оприлюднений на сайті за посиланням: <https://osvita.kpi.ua/node/8>. Навчальний план по ОП знаходиться за посиланням (<http://www.sociology.kpi.ua/en/educational-programs>). Документ, що регулює питання практичної підготовки, оприлюднений на сайті за посиланням: <https://osvita.kpi.ua/node/13> (МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ З ПИТАНЬ ОРГАНІЗАЦІЇ ПРАКТИКИ СТУДЕНТІВ ТА СКЛАДАННЯ РОБОЧИХ ПРОГРАМ ПРАКТИКИ НАЦІОНАЛЬНОГО ТЕХНІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ УКРАЇНИ «КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ ІМЕНІ ІГОРЯ СІКОРСЬКОГО»). Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку. Навчальним планом передбачена практична підготовка здобувачів, які навчаються на першому рівні вищої освіти, що здійснюється шляхом проходження переддипломної практики тривалістю – 4 тижня, з кількістю кредитів – 7.5. Студенти регулярно задіяні у соціологічних дослідженнях різноманітного характеру в межах співпраці з соціологічними організаціями “Компанія ТОВ «Тейлор Нельсон Софрез Україна» (Kantar Україна), Навчально-науковим центром прикладної соціології «Соціоплюс» КПІ ім. Ігоря Сікорського, Всесвітнім альянсом УМСА, а також Міністерством у справах ветеранів, тимчасово окупованих територій та внутрішньо переміщених осіб України, де студенти отримують практичний досвід зі своєї теоретичної діяльності. Є договори про співпрацю з цими організаціями про співпрацю як зі студентами під час їх навчання, так і на працевлаштування після закінчення навчання на бакалавріаті. Але на погляд експертної групи практична складова має бути посилена в межах ОП в напрямку набуття більших практичних навичок з конфліктології та медіації.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

Заявлена на акредитацію ОП дозволяє забезпечити набуття здобувачами соціальних навичок (soft skills), що досягаються у результаті оволодіння загальними компетентностями (ЗК), визначеними ОП, такими як: ЗК-3, ЗК-4, ЗК-7, ЗК-8 та ЗК-14.

7. Зміст освітньої програми ураховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Зміст ОП частково враховує вимоги відповідного професійного стандарту, який з'явився після подання ОП до проходження акредитаційної процедури до Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти. У цілому зміст ОП враховує вимоги рамки кваліфікацій.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Експертна група ознайомила з навчальним планом підготовки здобувачів за ОП “Врегулювання конфліктів та медіація” та виявила, що для циклу професійної підготовки передбачено 2685 годин, із них: 522 лекційні години; 594 практичних годин; 36 годин для лабораторної роботи та 1533 години відведено для самостійної роботи, тобто загалом це 89.5 кредитів ЄКТС, що є цілком достатнім для досягнення програмних результатів навчання, заявлених освітньою програмою.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

Хоча на даний освітній програмі не існує формалізованої дуальної освіти, але укладено угоди про співпрацю з декількома соціологічними структурами, громадськими організаціями, в яких студенти залучаються як на постійній, так і на нерегулярній основі для виконання робіт, безпосередньо пов'язаних з отримуваною освітою.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

За заявленою на акредитацію освітньою програмою “Врегулювання конфліктів та медіація” передбачено формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів вищої освіти, вибір дисциплін відбувається в межах існуючої академічної групи, перелік запропонованих на вибір дисциплін є достатнім, здобувачі у повній мірі проінформовані про зміст цих дисциплін, здобувачі під час зустрічі засвідчили, що відбувається дійсно вільний вибір, як з числа запропонованих дисциплін факультету, кафедри, тобто. Укладено угоди про співпрацю з

соціологічними організаціями, в яких студенти проходять реальну практичну підготовку за спеціальністю. Також майбутні роботодавці та студенти долучені до покращення структури ОП.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

До блоку вибіркового компонента включено навчальну дисципліну «Іноземна мова за професійним спрямуванням» обсягом 6 кредитів. Альтернативної дисципліни, що пропонується на вибір, немає. Але експертна група рекомендує усунути цей недолік через вибір іншої іноземної мови, або додаванням дисциплін у царині розвитку навичок особистісного розвитку (soft skills). Детальніше пояснення см. у додатках до Звіту "Пояснення стосовно Критерію 2"

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

Освітня складова практично повною мірою відповідає освітній програмі "Врегулювання конфліктів та медіація", але треба вдосконалити механізм здійснення індивідуальної траєкторії освіти за рахунок удосконалення процедури опитування здобувачів стосовно співвідношення окремих освітніх компонентів ОП з фактичним навантаженням, рівня задоволення здобутими компетентностями. Також існує наявна необхідність посилити практичну складову ОП шляхом введення ще однієї практики у царині надбання комунікативних навичок з ведення перемовин та медіації.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Правила прийому на ОП є чіткими, прозорими та зрозумілими. Вони оприлюднені на офіційному веб-сайті Національного технічного університету України "Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського" за посиланням <https://pk.kpi.ua/wp-content/uploads/2019/12/rules2020.pdf> Оцінюючи наявність дискримінаційних положень, та керуючись визначенням дискримінації, що надається у Законі України «Про засади запобігання та протидії дискримінації в Україні» дискримінаційних ознак у правилах прийому в межах ОП не виявлено.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Правила прийому на навчання за ОП враховують специфіку освітньої програми. Хоча Умовами прийому МОН визначений перелік сертифікатів ЗНО для спеціальності "Соціологія" (Див. Додаток 4 до Умов прийому на навчання до закладів вищої освіти України в 2020 році (пункт 3 розділу VII) <http://ru.osvita.ua/doc/files/news/99/9990/priyomunakaz11101912851203-dodatok-4.pdf>), проте ЗВО скористався можливістю визначити вагу предметів та мінімальну кількість балів сертифікату ЗНО для допуску до участі в конкурсі з урахуванням специфіки контингенту абітурієнтів та особливостей освітньої програми. Для ОП це (<http://www.sociology.kpi.ua/en/admission-2020>): українська мова та література (0,35), історія України/іноземна мова (0,45), математика (0,2). Високий рівень володіння абітурієнтами компетентностями з української мови та літератури дозволяє побудувати ефективну міжособистісну та міжгрупову комунікації, знання вступниками математики сприятиме кращому оволодінню сучасними математико-статистичними й статистичними методами збирання, обробки та аналізу інформації відповідного змісту, компетентності з історії України дозволяють формувати критичне мислення, а компетентності з іноземної мови дають можливість ознайомитися з кращими новітніми дослідженнями провідних закордонних фахівців у галузі врегулювання конфліктів та медіації.

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Питання визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, чітко регулюється Положенням про організацію освітнього процесу в КПІ ім. Ігоря Сікорського: додаток Л. 4.6.; Визнання результатів навчання <https://kpi.ua/regulations-l-4-6>; Тимчасовим положенням про організацію освітнього процесу в КПІ ім. Ігоря Сікорського: 5.1. Документи деканату <https://kpi.ua/regulations-5-1>. Поновлення до складу студентів <https://kpi.ua/regulations-l-4-5>. Вони чіткі, зрозумілі, відповідають Конвенції про визнання кваліфікації з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабонської конвенції), доступні для всіх учасників освітнього процесу. Підставою для визнання результатів навчання є надана студентом Академічна довідка, або Додаток до диплому про попередню вищу освіту. Рішення щодо визнання періодів навчання та зарахування залікових кредитів студентам приймає декан факультету на підставі рекомендації комісії. Головою комісії призначається завідувач випускової кафедри, за ОП якої має навчатися студент. Крім академічної довідки, для прийняття рішення комісія може витребувати копії програм відповідних навчальних дисциплін (робочих програм відповідних КМ), засвідчені в установленому порядку у вищому навчальному закладі, в якому студент вивчав ці КМ. Комісія може рекомендувати: повне визнання, обмежене визнання та невизнання. <https://kpi.ua/regulations-l-4-6> Студенти під час відеозустрічі продемонстрували розуміння та підтвердили дотримання механізму визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, на даній освітній програмі. У зв'язку з відсутністю досвіду у студентів академічної мобільності виявилось неможливими переконатися в застосуванні цього механізму до випадків отримання освіти за кордоном.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Питання визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, регулюється Тимчасовим Положенням про порядок визнання результатів навчання <https://osvita.kpi.ua/node/119>. Як засвідчило опитування студентів ОП під час відеозустрічі, процедура визнання результатів їм відома і дозволяє використовувати досягнення, здобуті в неформальній освіті.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

Правила прийому на навчання за ОП є чіткими та зрозумілими для абітурієнтів, не містять жодних дискримінаційних положень, своєчасно оприлюднені на офіційному сайті ЗВО та враховують специфіку освітньої програми. Процедура визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, а також у неформальній освіті чітко регулюється нормативними документами ЗВО, є зрозумілою і доступною для здобувачів освіти та НПП та послідовно дотримується адміністрацією факультету в процесі реалізації ОП.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

Кафедрам, що забезпечують реалізацію ОП, можна рекомендувати мотивувати здобувачів освіти до більш активної участі у різних формах неформальної освіти з подальшим визнанням її результатів.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень А

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

У ЗВО наявні правила прийому на освітню програму, які є доступними на сайті Університету. Доступ до них не обмежено. Також існують необхідні нормативні документи, які регулюють процедуру визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, в тому числі під час академічної мобільності, а також у неформальній освіті. Освітня програма та освітня діяльність за цією програмою повністю відповідають критерію 3 і мають взірцевий характер.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Форми та методи навчання і викладання, основні вимоги до їх проведення містяться в наказі «Про організацію та планування освітнього процесу 2019-2020 н.р.» та «Тимчасовому положенні про організацію освітнього процесу в КПІ» (<https://kpi.ua/regulations>). «Стратегія розвитку КПІ на 2020-2025 роки» містить положення, які вказують на пріоритетність принципів студентоцентризму в організації освітнього процесу <https://osvita.kpi.ua/sites/default/files/downloads/2020-2025-strategy.pdf>. У навчанні здобувачів перевага надається активним й інтерактивним методикам, більшість завдань спрямовані на розв'язання практичних кейсів. Міждисциплінарний зв'язок забезпечується у межах функціонування гуртка «Школа молодого соціолога, конфліктолога, медіатора» (<http://www.sociology.kpi.ua/wp-content/uploads/2020/03/gurtok.pdf>). Під час лабораторних занять та комп'ютерного практикуму відбувається ознайомлення із статистичним ПЗ, сервісами Інтернет. З усіх навчальних дисциплін доступні електронні навчальні курси в системі електронного кампусу. У програмних результатах навчання ОП в змісті переддипломної практики основний акцент зроблено на практичних навичках щодо проведення соціологічного дослідження, і недостатня увага приділяється навичкам модерації конфліктних ситуацій. Детальніше стосовно Критерію 4.1 см. у Додатках.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

Згідно з Тимчасовим положенням про організацію освітнього процесу в КПІ ім. Ігоря Сікорського: 7.1. Навчальні заняття (<https://kpi.ua/regulations-7-1>), лектор ознайомлює студентів з метою та завданнями навчальної дисципліни, її місцем у системі підготовки фахівця і взаємозв'язком з іншими навчальними дисциплінами навчального плану, а також з розподілом навчального часу за видами занять, методичними особливостями вивчення навчальної дисципліни та індивідуальними семестровими завданнями, формами звітності студентів й із запланованими результатами навчання та критеріями їхнього оцінювання, з принципом рейтингової системи оцінювання (PCO). На зустрічі зі студентами інформація щодо реалізації цієї норми на практиці була підтверджена. Інформація про цілі, зміст та очікувані результати навчання, порядок і критерії оцінювання міститься також в електронних навчальних курсах в системі електронного кампусу, доступ до яких мають учасники освітнього процесу. Також вона міститься на сайті кафедри, де кожний освітній компонент ОП має відповідний силабус (<http://www.sociology.kpi.ua/en/syllabus>). Контрольні заходи є необхідним елементом системи забезпечення якості освіти. ЗВО в питаннях контролю отриманих знань керується нормативними документами, які знаходяться у відкритому доступі (Тимчасове положення про організацію освітнього процесу в КПІ ім. Ігоря Сікорського: 8.5. Контроль результатів навчання (<https://kpi.ua/regulations-8-5>). Критерії оцінювання наводяться у робочій програмі кожного модуля дисципліни, що було підтверджено студентами.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

Поєднання навчання з дослідженнями є засадничою ознакою організації освітнього процесу в ЗВО. Студенти беруть участь в щорічних днях науки на факультеті соціології і права, міжнародних конференціях кафедри та факультету (<http://www.sociology.kpi.ua/en/conference>), відвідують відкриті лекції провідних науковців (<http://www.sociology.kpi.ua/en/lecturers>), беруть участь у роботі гуртка за інтересами студентів «Школа молодого соціолога, конфліктолога, медіатора» (<http://www.sociology.kpi.ua/wp-content/uploads/2020/03/gurtok.pdf>). У ряді навчальних курсів передбачено написання проєктів, дослідницьких завдань, формулювання гіпотез, побудова вибірки, аналіз відповідних даних, написання звітів за матеріалами дослідження. Написання кваліфікаційної роботи є поєднанням навчання та наукових досліджень з конкретної тематики. Під час фокус-групи з викладачами, які працюють на ОП, група експертів переконалася, що при написанні кваліфікаційних робіт студентам, де це можливо, пропонується проведення власного дослідження за допомогою одного з соціологічних методів. Під час практики в Науково-дослідницькому центрі прикладної соціології «Соціо+» студенти можуть отримувати навички спілкування з респондентами, розуміння особливостей польового етапу проведення дослідження. Студенти, які навчаються на даній ОП, займають призові місця на Всеукраїнській студентській олімпіаді з соціології (<https://kpi.ua/2018-kr26-3>). Під час зустрічі з роботодавцями було з'ясовано, що студенти беруть активну участь у проведенні соціологічних та політичних досліджень в таких науково-дослідницьких організаціях, як ТОВ «Тейлор Нельсон Софрез Україна» (Kantar Україна), УМСА України, ТОВ «Інновейшнз Девелопмент Лаб Україна» (InDevLab).

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

Систематичне оновлення змісту освітніх компонентів передбачено Положенням про розроблення, затвердження, моніторинг та перегляд освітніх програм в КПІ ім. Ігоря Сікорського (<https://osvita.kpi.ua/node/137>). Постійне

оновлення і вдосконалення навчально-методичного забезпечення реалізується через: щорічне оновлення робочих програм навчальних дисциплін; оновлення і розроблення нових засобів діагностики навчальних досягнень; забезпечення навчальних дисциплін електронними навчальними курсами. Для систематичного оновлення змісту освіти на кафедрі регулярно проводяться науково-методичні семінари, під час яких викладачі знайомляться з новітніми науковими і методичними публікаціями, що можуть бути використані в освітній діяльності. Під час зустрічей з викладачами та студентами було підтверджено, що на практичних заняттях студенти працюють з масивами даних опитувань громадської думки, представленими в Національному банку даних "Київський архів" <http://ukraine.survey-archive.com>, даними Державної служби статистики України, Київського міжнародного інституту соціології, Центру соціальних та маркетингових досліджень "SOCIS", Українського центру економічних та політичних досліджень імені Олександра Разумкова, Центру "Info Sapiens" та низки інших.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

ЗВО має в структурі Департамент міжнародного співробітництва, який координує міжнародну складову діяльності КПІ та надає комплексну підтримку всім факультетам в її розвитку (https://kpi.ua/kpi_links). На факультеті поширеною є практика читання тематичних лекцій закордонними лекторами (<http://www.sociology.kpi.ua/en/lecturers>). Найбільш активно така практика застосовувалась у 2016-2017 рр. Кафедра соціології співпрацює з зарубіжними навчальними закладами, соціологічними установами та організаціями (<http://www.sociology.kpi.ua/en/partnes>). Участь викладачів кафедри в закордонних стажуваннях та грантових проєктах дає можливість покращити якість наукової комунікації з науковою спільнотою. Зокрема, проф. П. Кутуєв, доцент А. Багінський, ст. викладачка Н. Яковлева (Велика Британія, 2018), доц. М. Єнін (Німеччина, 2019). Студенти та НПП мають можливості щодо академічної мобільності. Ця інформація доступна, знаходиться у вільному доступі на сайті ЗВО (<http://mobilnist.kpi.ua/en/credit-mobility-projects/>). Разом з цим, студенти ОП поки що не мали досвіду закордонного стажування та навчання, лише один студент в наступному році планує навчатися в німецькому ЗВО. Сприяє інтернаціоналізації діяльність бібліотеки університету, яка надає доступ до багатьох наукових ресурсів світу (<https://www.library.kpi.ua/resources/databases/>) Викладачі кафедри беруть участь у різноманітних міжнародних проєктах: 1. Конкурсний проєкт Ф73/24456 "Інтеграція інженерної освіти і бізнес-освіти в технічних університетах України та Білорусі як фактор розвитку національних економік" (2016-2017). 2. Міжнародний проєкт «Попередження проявів насильства щодо жінок в онлайн ресурсах під час виборів» (2018-2019) (Г. Коржов). 3. Міжнародне дослідження «Сприяючи більшому рівню прощення в громадах» (Г. Коржов). 4. Youth speaks about themselves. One Million Voices 2. Global Research of the World YMCA. The Comparison of Research Results in Belarus, Poland, Russia and Ukraine (М. Єнін). Викладачі та аспіранти кафедри соціології беруть участь в міжнародних рецензованих семінарах та конференціях з питань використання ІКТ в освіті та наукових дослідженнях, входять до програмного комітету таких семінарів, зокрема 7th Workshop on Cloud Technologies in Education, The International Conference on History, Theory and Methodology of Learning, The International Conference on Sustainable Futures: Environmental, Technological, Social and Economic Matters, ICT in Education, Research, and Industrial Applications. Proc. 15th Int. Conf. ICTERI 2019. (7 Workshops on Computer simulation in Education) (Л. Панченко, Г. Коржов, А. Хом'як, 2019-2020)

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

Активне використання Інформаційно-телекомунікаційної системи «Електронний кампус»: проведення регулярних соціологічних опитувань студентів щодо якості викладання; проведення щорічних опитувань щодо задоволеності навчанням на ОП; електронні навчальні курси для дистанційного навчання; Якісно розроблені, логічно структуровані, інформаційно наповнені силабуси. Академічна мобільність викладачів, участь кафедри в реалізації міжнародних проєктів.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

Рекомендовано: 1. Звернути увагу робочої групи ОП до зауважень стейкхолдерів (збільшити кількість дисциплін з медіації та вирішення конфліктів, миротворення та миробудівництва; поділити студентські групи для вивчення іноземних мов за рівнями підготовки).. 2. Посилити розвиток практичних навичок, розглянувши можливість виокремлення соціологічної практики (наприклад, у вигляді літньої практики після третього курсу) та практики з конфліктології та медіації як переддипломної практики в 8 семестрі. 3. Посилити академічну мобільність студентів. 4. У зв'язку з затвердженням Стандарту вищої освіти України із галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки», спеціальності 054 «Соціологія» привести ОП у відповідність до нього.

Рівень відповідності Критерію 4.

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

Форми і методи навчання, які здійснюються на освітній програмі, в значній мірі сприяють досягненню цілей та програмних результатів навчання. Необхідні документи щодо відповідності Критерію 4 у ЗВО є у наявності, оприлюднені на офіційному сайті, гарантом ОП надані необхідні докази.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Проведення контрольних заходів у ЗВО регламентується Тимчасовим положенням про організацію освітнього процесу в КПІ ім. Ігоря Сікорського: 8.5. Контроль результатів навчання (<https://kpi.ua/regulations-8-5>); Тимчасовим регламентом проведення семестрового контролю в дистанційному режимі та Тимчасовим регламентом організації і проведення захистів дипломних робіт/магістерських дисертацій та випускних екзаменів (https://osvita.kpi.ua/sites/default/files/downloads/2020_7-86.pdf). У навчальному процесі використовуються такі види контролю: вхідний, поточний, рубіжний, підсумковий та контроль збереження знань. Форми проведення поточного контролю та критерії оцінювання визначаються у робочій програмі КМ і рейтинговій системі оцінювання результатів навчання. Рекомендації щодо розроблення рейтингових систем оцінювання надані у Положенні про рейтингову систему оцінювання результатів навчання студентів (<https://kpi.ua/regulations-8-6>), а рекомендації щодо розроблення засобів діагностики результатів навчання – у Положенні про проведення семестрового контролю та атестації студентів (<https://kpi.ua/regulations-8-7>). Детальніше см. Додаток 5.1.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

У зв'язку з відсутністю на момент подачі Відомостей з самооцінювання Стандарту вищої освіти України із галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки», спеціальності 054 «Соціологія», державна атестація регламентується «Тимчасовим положенням про організацію освітнього процесу в КПІ ім. Ігоря Сікорського: 8.8. Випускна атестація студентів» (<https://kpi.ua/regulations-8-8>). Випускна атестація здобувачів вищої освіти проводиться у формі захисту кваліфікаційної роботи, що відповідає вимогам Закону України «Про вищу освіту». Основні вимоги до написання кваліфікаційних робіт, порядок захисту та критерії оцінювання містяться у кафедральному навчальному посібнику (Підготовка кваліфікаційних робіт за першим (бакалаврським) та другим (магістерським) рівнями вищої освіти [Електронний ресурс] : навчальний посібник для здобувачів вищої освіти за спеціальністю 054 «Соціологія» / КПІ ім. Ігоря Сікорського ; уклад.: Т. В. Коломієць, І. В. Пиголенко. – Електронні текстові дані (1 файл: 1,75 Мбайт). – Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2019. – 90 с. (<http://ela.kpi.ua/handle/123456789/27610>)).

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Процедура проведення контрольних заходів регулюється (див. 5.1). Правила проведення контрольних заходів чіткі, зрозумілі, доступні для всіх учасників освітнього процесу. Атестація з кожної дисципліни проводиться двічі на семестр, а результати оприлюднюються в кампусі університету. Модульний контроль, розрахунково-графічні роботи регулюються навчальним навантаженням для кожної дисципліни. Випускна атестація регулюється щорічним наказом про проведення випускної атестації, а її результати розглядаються на засіданнях випускових кафедр та методичною радою університету (<https://osvita.kpi.ua/node/32>) За період існування ОП (зі слів студентів) конфлікт інтересів виникав лише один раз, внаслідок звернення студентів була проведена заміна викладача. Студенти, що одержали під час заліково-екзаменаційної сесії не більше двох незадовільних оцінок (FX), мають право ліквідувати академічну заборгованість протягом тижня після закінчення сесії. Перескладання іспиту допускається не більше двох разів з кожної дисципліни. Складання екзамену для підвищення позитивної оцінки допускається не раніше наступного семестру та не більше ніж з трьох КМ за весь період навчання. Під час бесіди зі здобувачами освіти експертами з'ясовано, що процедури контрольних заходів у ЗВО забезпечують об'єктивність екзаменаторів, для студентів доступні процедури оскарження. Анонімного оцінювання робіт, залучення зовнішніх екзаменаторів виявлено не було. Разом з цим, ЗВО має свою систему комплексного моніторингу якості освіти за спеціальностями, яка регламентується «Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти у Національному

технічному університеті України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського» (<https://kpi.ua/files/2020-01-20-d1.pdf>). Комплексний моніторинг якості освіти реалізується Інститутом моніторингу якості освіти Університету, проводиться щосеместрово в групах кожної спеціальності таким чином, що за один рік моніторингом охоплюються всі академічні групи цієї спеціальності відповідного курсу. Також проводиться ректорський контроль якості залишкових знань студентів. Порядок вирішення конфліктних ситуацій і усунення патологічних явищ міститься в Додатку 9 “Положення про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти у Національному технічному університеті України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»” (<https://kpi.ua/files/2020-01-20-d1.pdf>). ЗВО бореться за об’єктивність оцінювання, оскільки керівництво відкрите до апеляцій. Також ректором здійснюються перевірки звернень студентів на Телеграм-канал.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

Політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності регулюються Положенням про систему запобігання академічному плагіату (https://osvita.kpi.ua/sites/default/files/downloads/Pologen_pro_plagiat.pdf); “Кодексом честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут»” (<https://kpi.ua/code>); “Тимчасовим положенням по організацію освітнього процесу” (<https://kpi.ua/files/regulations.pdf>); “Положенням про комісію з питань етики та академічної доброчесності НТУУ „КПІ”” (https://data.kpi.ua/2015_1-140), а також цілою низкою наказів та розпоряджень (<https://kpi.ua/academic-integrity>) Академічна доброчесність лежить в основі інституційної культури ЗВО: всі учасники фокус-груп користувались однаковим гаслом “Нульова толерантність до плагіату”, в ЗВО проводяться онлайн-опитування студентів і співробітників “Академічна доброчесність” (https://ela.kpi.ua/bitstream/123456789/23076/1/Akademichna_dobrochesnist.pdf). Усі викладачі проводять бесіди зі студентами щодо сутності академічної доброчесності, правил цитування, правил посилання на джерела, масиви даних тощо. Дане питання розглядалось в процесі обговорення на більшості фокус-груп, тому перехресне інтерв’ювання дозволило членам експертної групи зробити висновок, що ЗВО приділяє належну увагу доведенню цінності, політик та процедур академічної доброчесності до всіх учасників освітнього процесу. На ОП використовується система перевірки на плагіат Unicheck. Перевіряються магістерські та бакалаврські роботи студентів, навчально-методичні посібники, монографії, матеріали конференцій. Для перевірки на плагіат поточних робіт студентів викладачі можуть використовувати програмне забезпечення за власним вибором. Кваліфікаційні роботи магістрів та бакалаврів, виконані з порушенням принципів доброчесності, не допускаються до захисту, а їх автори не отримують дипломи. Курсові роботи з ознаками плагіату повністю переробляються. Статті та тези на конференцію, у яких зафіксовано наявність плагіату, відхиляються. Кваліфікаційні роботи магістрів та бакалаврів, виконані з порушенням принципів доброчесності, не допускаються до захисту, а їх автори не отримують дипломи. Студенти заперечили можливість списування на іспиті, а також навели приклад санкції ЗВО на порушення принципів академічної доброчесності (студентка Н. Валентинова відрахована за плагіат в курсовій роботі, а студенти І. Васильєв та С. Снітко - в магістерських роботах. Директор науково-технічної бібліотеки підтвердила існування практики відрахування за невиконання навчального плану (під яке підпадають негативні оцінки видів діяльності, в яких був виявлений плагіат).

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

Наявні чіткі та зрозумілі форми контрольних заходів та критерії оцінювання студентів, які заздалегідь оприлюднюються. Наявний комплексний моніторинг якості освіти за спеціальностями, який проводиться з метою виявлення тенденцій та вироблення на цій основі науково-методичних рекомендацій для керування якістю навчального процесу в університеті. У ЗВО ведеться значна робота з популяризації академічної доброчесності.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

Рекомендації: 1. Посилити вивчення рівня обізнаності здобувачів вищої освіти щодо процедур проведення контрольних заходів, критеріїв оцінювання доступності інформації про контрольні заходи та процедур оскарження результатів контрольних заходів. 2. Варто звернути увагу на посилення об’єктивності екзаменаторів у вигляді анонімного оцінювання робіт, залучення зовнішніх екзаменаторів. 3. Переглянути правила академічної доброчесності на загальноуніверситетському рівні, залучивши викладачів і студентів та зазначити в них заходи, які можуть бути застосовані до членів академічної спільноти у разі недотримання ними правил.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

ОП та освітня діяльність за нею загалом відповідають Критерію 5 з невеликими, що не є суттєвими, до того ж ОП демонструє значний потенціал для їх усунення. У ЗВО розроблений механізм притягнення учасників освітнього процесу до академічної відповідальності за порушення академічної доброчесності, її політика популяризується серед здобувачів. Зусилля ЗВО в цьому напрямі можуть бути оцінені як взірцеві.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

Викладацький склад складається із викладачів кафедри та викладачів інших факультетів. Більшість дисциплін забезпечує основний склад кафедри. Академічна та професійна кваліфікація викладачів підтверджується здобутими науковими ступенями та вченими знаннями, переліком наукових праць, проведеними науковими заходами, підтверджена програмами стажувань викладачів (див. матеріали підтверджуючих документів, розміщених у посиланнях). Частина викладацького складу займається практичною соціологічною практикою. Інформацію про сферу наукових інтересів викладачів можна знайти на сторінці кафедри (див. Додатки "Список публікацій викладачів"). Також експертна група з'ясувала відповідність викладачів навчальним дисциплінам, які вони викладають. Загалом, кваліфікація викладачів, включаючи фахівців, які забезпечують досвід здобутий під час практики, дозволяє забезпечити досягнення визначених програмою цілей та програмних результатів. Водночас на кафедрі слід посилити розвиток напряму дослідження і професійного розвитку з боку "конфліктної складової" - у сфері вирішення конфліктів та медіації.

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Для організації конкурсного відбору викладачів ОП в університеті створена експертно-кваліфікаційна комісія (ЕКК). Для претендентів встановлюється базовий перелік кваліфікаційних критеріїв. ЕКК розглядає інформацію щодо кандидатур претендентів, подані документи конкурсної справи, результати роботи за попередній період. ЕКК відмовляє претенденту в участі у конкурсі, якщо встановлена невідповідність даних претендента вимогам кваліфікаційних критеріїв. Для оцінки рівня професійної кваліфікації претендентів ЕКК може запропонувати їм провести пробне навчальне заняття, яке підтверджує фаховий рівень претендента. Після розгляду ЕКК конкурсних справ претендентів, що подали свої документи, і прийняття рішення про відповідність претендента вимогам конкурсу, відбувається попереднє обговорення кандидатур претендентів на засіданнях кафедр. Рекомендації кафедри щодо кандидатури претендента/тів затверджуються відкритим або таємним голосуванням. Рекомендації кафедри передаються до ЕКК університету/факультету/навчально-наукового інституту. ЕКК передає свої висновки та рекомендації кафедри по кандидатурам претендентів Вченій раді факультету/навчально-наукового інституту та до Вченої ради університету. Документи: Наказ №7/50 від 26.06.2018 р. Про внесення змін до Наказу від 03.11.2017р. «Про затвердження Порядку проведення конкурсного відбору або обрання за конкурсом при заміщенні вакантних посад науково-педагогічних працівників та укладання з ними трудових договорів (контрактів)» Посилання: https://kpi.ua/files/2018_7-50.pdf Отже, процедура конкурсного добору викладачів є прозорою та такою, яка у певній мірі дозволяє забезпечити необхідний рівень їх фаховості. Процедура оприлюднена на сайті університету. Група забезпечення спеціальності та її гарант відповідають Ліцензійним умовам, а співвідношення викладачів і дисциплін є чіткими та прозорими

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

У межах ОП роботодавці постійно залучені до організації та реалізації освітнього процесу, що сприяє забезпеченню зв'язку вищої освіти з ринком праці. Існує практика залучення сумісників, у т.ч. професіоналів-практиків, з метою ефективного функціонування освітньої програми. Роботодавці безпосередньо та через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітніх програм та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Серед партнерів-роботодавців кафедри соціології: Компанія ТОВ «Тейлор Нельсон Софрез Україна» (Kantar Україна) (одна з найбільших міжнародних компаній у сфері соціологічних досліджень), Міністерство у справах ветеранів, тимчасово окупованих територій та внутрішньо переміщених осіб, Навчально-науковий центр прикладної соціології «Соціоплюс» факультету соціології КПІ ім. Ігоря Сікорського.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

Освітня програма залучає на регулярній основі відомих міжнародних науковців (см. <http://www.sociology.kpi.ua/en/lecturers>), професіоналів-практиків, експертів відповідної галузі, представників майбутніх роботодавців під час усього періоду навчання здобувачів на ОП. Під час дистанційних зустрічей було з'ясовано, що здобувачі освіти беруть участь у проведенні досліджень, консультуються щодо проведення власних досліджень, практикуються в оформленні аналітичних довідок, використанні комунікативних методів під час роботи по вирішенню конфліктів. Так, зокрема, це О. Баханов, Н. Яковлева, О. Дутчак. При факультеті функціонує Навчально-науковий центр прикладної соціології «Соціоплюс», де студенти набувають навичок соціологічних досліджень під керівництвом професіоналів-практиків. Викладачі кафедри: Г. Коржов, М. Єнін, І. Піголенко, П. Кутуєв та ін. поєднують викладання з практичною діяльністю, беручи участь у міжнародних проектах: 1. «Інтеграція інженерної освіти і бізнес-освіти в технічних університетах України та Білорусі як фактор розвитку національних економік» (2016-2017). Конкурс на грантову підтримку науково-дослідних проектів Державного фонду фундаментальних досліджень і Білоруського республіканського фонду фундаментальних досліджень (Г. Коржов, І. Піголенко, П. Кутуєв). 2. «Попередження проявів насильства щодо жінок в онлайн ресурсах під час виборів» (2018-2019). Дослідження проводиться в різних країнах світу, зокрема в США, Шрі-Ланці, Афганістані, Зімбабве, Лівії (Г. Коржов). 3. Міжнародне дослідження «Сприяючи більшому рівню прощення в громадах» в шести країнах світу (Україна, Китай, Колумбія, Індонезія, ПАР, Гана) (2019-2020) за підтримки Фонда Джона Темплтона (Г. Коржов). 4. Youth speaks about themselves. One Million Voices 2. Global Research of the World YMCA. The Comparison of Research Results in Belarus, Poland, Russia and Ukraine (М. Єнін).

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

Професійний розвиток викладачів здійснюється через проходження стажувань, що визначено Положенням Про підвищення кваліфікації та стажування педагогічних і науково-педагогічних працівників. Викладачі кафедри проходять стажування в аналітичних чи соціологічних центрах, що підтверджено відповідними документами. Зазначимо також заходи, які вживаються для підвищення фаховості викладачів: кожен три-чотири роки викладачі проходять стажування в таких організаціях, як Інститут соціології НАН України, ТОВ «Тейлор Нельсон Софрез» Україна. Також при КПІ ім. Ігоря Сікорського функціонує Навчально-методичний комплекс «Інститут післядипломної освіти», що також дає можливість підвищувати фаховість викладачів кафедри. Донська Анастасія Геннадіївна, к.політ.н., викладач, пройшла стажування-семінар «Цінності та суспільство», організований Аспен Інститутом Київ, з 18 по 26 травня 2019 року. З 16 - 21 грудня 2018 року НПП кафедри (завідувач кафедри П.В. Кутуєв, доцент А.В. Багінський, ст. викладач Н.І. Яковлева) відвідали Університет Сент-Ендрюса, місто Сент-Ендрюс, Велика Британія, з метою обміну досвідом та підвищення професійних компетентностей для організації та виконання ОП «Врегулювання конфліктів та медіація». Показники роботи викладачів вносяться у щорічний рейтинг. В КПІ ім. Ігоря Сікорського існує порядок проведення комплексного моніторингу якості освіти за спеціальностями (<https://kpi.ua/monitoring-law>). Моніторинг рівня професіоналізму НПП здійснюється кафедрою, факультетом, навчально-методичним відділом та кадровою комісією університету. Оцінка рівня викладання кожного викладача входить до щорічного анкетування студентів. Навчально-методичний комплекс «Інститут післядипломної освіти» (підвищення кваліфікації): <http://ipo.kpi.ua/ua/pidvishchennja-kvalifikaciji.html>

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

Під час проведення зустрічей з адміністративним персоналом було з'ясовано, що розвиток викладацької майстерності здійснюється на методичних семінарах кафедри, також передбачений у діяльності Організаційно-методичного відділу Науково-методичного центру. Цифрові технології навчання розробляються та впроваджуються Центром цифрових технологій навчання (див. Положення). В університеті діє стимулювання викладацької майстерності, яке здійснюється згідно норм Положення «Про рейтингове преміювання діяльності викладачів, кафедр, інститутів» та є сферою відповідальності Центру моніторингу якості освіти. Так, на факультеті створена система заохочення викладачів (у т.ч. нематеріального характеру) за досягнення у фаховій сфері. На рівні кафедри щосеместру планується організація взаємовідвідувань занять викладачів з наступним обговоренням на кафедрі і за потреби на методичній комісії факультету. Рівень викладацької майстерності береться до уваги Експертно-кваліфікаційною комісією КПІ ім. Ігоря Сікорського для НПП рівня професор та зав. кафедри і Експертно-кваліфікаційною комісією ФСП для НПП до рівня доцент включно при прийнятті рішення щодо продовження трудових відносин / зайняття вакантної посади НПП, в тому числі на основі результатів опитування студентів. Молоді викладачі кафедри регулярно беруть участь у щорічному конкурсі молодих соціологів ім. проф. Н. В. Паніної. НПП кафедри були переможцями (О. Дутчак отримала перше місце на цьому конкурсі у 2017 році) та призерами (О. Дутчак, М. Єнін, Ю. Дукач). Документи та інші матеріали: посилання на конкурс Паніної 2018-го та 2017-го року: <https://i-soc.com.ua/ua/news/sociologiya-majbutnogo-i-majbutne-sociologii-v-hhi-stolitti> <https://i-soc.com.ua/ua/news/hi-mizhnarodni-chitannya-pamyati-natalii-paninoi> Документи щодо системи матеріального і морального заохочення викладачів або інших форм стимулювання дивись за посиланням: <https://kpi.ua/index.php/norma>

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

Проведені онлайн-зустрічі та аналіз документальної бази засвідчив, що в університеті, і на освітній програмі зокрема, забезпечена нормативна основа для розвитку кадрів. Існує розгалужена система преміювання викладачів та працівників за здобутки у професійній діяльності. Конкурсний відбір на заміщення вакантних посад в університеті має чітку усталену, відому для викладацького складу процедуру. Безпосередньо сильно стороною ОП є міжнародна діяльність та залучення роботодавців та представників міжнародної наукової спільноти до освітнього процесу. Також експертна група вважає, що продовження трудових відносин / зайняття вакантної посади НПП, в тому числі на основі результатів опитування студентів теж підвищує якість ОП. Кафедра співпрацює з профільними соціологічними фундаціями, що трапляється позитивно впливає на якість майбутніх випускників ОП.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

Основні рекомендації були надані з огляду тих сторін, які потрібно посилити для підвищення якості забезпечення даного критерію, серед них: розвивати на кафедрі напрям дослідження і професійного розвитку у сфері комунікативістики (психолінгвістики, психології вирішення конфліктів та медіації); проводити систематичні фокус-груп з роботодавцями, а також залучати їх до складу методичних робочих груп для розгляду і оновлення ОП на постійній основі; збільшити частоту залучення професіоналів-практиків до викладання під час аудиторних занять, зокрема збільшення залучення професіоналів зі сфери соціальних комунікацій та психолінгвістики; поглибити практику систематичного проведення тренінгів для викладачів щодо сучасних методів навчання та викладання.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

Зазначені сильні сторони освітньої програми в контексті Критерію 6 суттєво переважають над недоліками, які варто покращити, а саме посилити наукову складову ОП та збільшити кількість публікацій, які індексуються міжнародними наукометричними базами. Наявна документальна база та результати проведення онлайн-зустрічей з усіма цільовими аудиторіями свідчать про достатній рівень організації процесу розвитку професійного рівня кадрів, який проте потребує вдосконалення, щодо чого були подані рекомендації, які дозволять підвищити якість дотримання даного критерію.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

Освітня програма підкріплена значною фінансовою та матеріально-технічною базою. Досягненню визначених ОП цілей і програмних результатів навчання сприяють такі матеріально-технічні ресурси КПІ: Навчально-науковий центр прикладної соціології «Соціоплюс» є платформою для формування основ науково-дослідницької діяльності, методів, методології, процедур та професійно-етичних стандартів проведення соціологічних досліджень. <https://fsp.kpi.ua/ua/about/pidrozdili/socioplus/> Бібліотека КПІ надає доступ до ресурсів з гуманітарних та соціальних наук: Cogprints, BASE, DART-Europe E-theses Portal, Dimensions, DiVA, DOAB, DOAJ, EThOS, EuroDocs: Online Sources for European History, European, FreeFullPDF, HighWire Press, Hindawi, Hindawi, Journals4Free, NARCIS, OAIster, OAPEN, OMICS Group, Open Textbook Network, OpenDOAR, PLoS, Science.gov, ScienceDirect, Springer Nature, Wiley Open Access, WorldWideScience.org <https://www.library.kpi.ua/resources/databases/> Додатково з локальної мережі КПІ надається доступ до таких ресурсів: – CulOnline (Повнотекстова колекція підручників видавництва «Центр учбової літератури») – EBSCO – SCOPUS – Springer Nature – Web of Science <https://www.library.kpi.ua/about-library/remote-services/> На факультеті діє Лабораторія врегулювання конфліктів та медіації, в межах якої організуються та проводяться практичні заняття, під час яких студенти факультету під безпосереднім керівництвом викладачів особисто здійснюють медіаційні, діалогові та переговорні процедури з метою засвоєння теоретичних положень навчальних дисциплін, а також набувають практичних умінь і навичок у сфері медіації, врегулювання конфліктів та переговорів. Також наявна система електронного навчання «Кампус», де студенти можуть побачити контакти

викладачів, ознайомитися з «Кодексом честі», а також документами, що регламентують внутрішню діяльність університету. У кампусі розміщуються актуальні і важливі оголошення, перелік методичного забезпечення дисциплін. Студент може знайти всі файли, які були завантажені викладачем і доступні для користування, в тому числі й інформацію про поточний контроль. Тут же відбуваються анонімні опитування студентів і доступ до вибору дисциплін здобувачами. Викладачі можуть побачити інформацію по групі, у якій він є куратором, методичне забезпечення, навантаження, заповнити дані для рейтингу і побачити свій рейтинг. Наявні 4 комп'ютерні класи, просторі аудиторії, методичний кабінет. Для перевірки матеріально-технічної бази використовувалися наступні дані: 1. Фотозвіти щодо устаткування, яке використовується у освітньому процесі безпосередньо на цій ОП <https://mail.google.com/mail/u/0/?tab=rm&ogbl#inbox/FMfcgxwHNvtlFrzBRgNvgQHGGWGhhMhP?projector=1&messagePartId=0.1> 2..Відеозвіт університету. <https://www.youtube.com/watch?v=LCWjAXyO5JQ&feature=youtu.be>

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

Викладачі і здобувачі вищої освіти підтвердили що, заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, які необхідні для навчання, викладання та наукової діяльності.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я викладачів та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси. У структурі ЗВО є Департамент безпеки. Метою створення Департаменту безпеки є Сторінка 18 підвищення рівня правопорядку в навчальних корпусах, гуртожитках студмістечка і на території університету, збереження товарно-матеріальних цінностей від протиправних посягань, здійснення охоронних заходів шляхом впровадження сучасних технічних засобів безпеки та контролю. https://kpi.ua/security_department Безпечність психічного здоров'я забезпечує відділ соціально-психологічної роботи, де працюють кваліфіковані психологи, які надають консультації, проводять тренінги, лекції запрошених спеціалістів. Створений Телеграм-канал підтримки студентів. Також існує інститут кураторства, який дозволяє на ранньому етапі діагностувати проблеми, пов'язані з соціально-психологічною адаптацією студентів. Функціонування інституту кураторства регулюється Тимчасовим положенням про організацію освітнього процесу в КПІ ім. Ігоря Сікорського: додаток Н. Інститут кураторства <https://kpi.ua/regulations-n>

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

Важливою ланкою даних видів підтримки виступають деканати як організаційні центри керування роботою факультетів. З метою оптимізації роботи деканату ФСП впроваджено елементи електронного урядування – онлайн-деканат. <https://fsp.kpi.ua/ua/studentu/online-dekanat/> Консультативна і соціальна підтримка реалізується, насамперед, у діяльності таких підрозділів як юридична клініка «Defendo» та Студентська соціальна служба. <http://defendo.kpi.ua/> На базі Студентської соціальної служби КПІ ім. Ігоря Сікорського для студентів проводяться безкоштовні індивідуальні консультації з питань пошуку шляхів вирішення конфліктних ситуацій, вираження негативних емоцій та тренінги різних тематичних напрямів: підвищення обізнаності молодих батьків щодо виховання дітей, основи якісного спілкування з одногрупниками та викладачами, адаптація студентів молодших курсів до навчального процесу, формування безпечної поведінки та ін. https://kpi.ua/web_sss Вагому інформаційно-консультативну підтримку здобувачів вищої освіти здійснює навчально-наукова лабораторія врегулювання конфліктів та медіації Факультету соціології і права Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського». Важливою складовою мети функціонування Лабораторії є виховання у студентів поваги до принципу верховенства права, підвищення рівня правової культури населення, сприяння розвитку партнерських ділових відносин у соціумі і формування етики ділової комунікації, замирення соціального середовища. Також всі види підтримки забезпечуються взаємодією з викладачами, з якими у студентів потужна співпраця.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

В університеті можуть навчатися особи з особливими освітніми потребами. Для даних осіб реалізується індивідуальний підхід. Питання організації умов для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми

потребами регулюється «Тимчасовим положенням про організацію освітнього процесу в КПІ ім. Ігоря Сікорського: додаток Л. 6. Інклюзивне навчання» <https://kpi.ua/regulations-l-6> Окремим документом регламентуються механізми і порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення, метою якого є створення умов для якісного обслуговування осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення працівниками Університету та забезпечення зручності та комфортності перебування в Університеті особам, що потребують допомоги. https://kpi.ua/2018_1-21 Університет оснащений пандусами і ліфтами. Також у розробці місце для візків на факультеті.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

Зазначені політика і процедура регулюється Антикорупційною програмою Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут» https://kpi.ua/program-anticor#_Toc436843109 і Положенням про політику та механізми врегулювання конфліктів на Факультеті соціології і права КПІ ім. Ігоря Сікорського <file:///C:/Users/Home/Downloads/Положення%20Про%20конфлікти%20ФСП%203> метою моніторингу дотримання членами університетської спільноти нормативних актів України, моральних норм Кодексу честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут» та врегулювання конфліктних ситуацій (включаючи сексуальні домагання, дискримінацію та корупцію), створена Комісія з питань етики та академічної чесності. Комісія наділяється правом одержувати і розглядати заяви щодо порушення Кодексу честі та надавати пропозиції адміністрації університету (факультетів та інститутів) щодо накладання відповідних санкцій. <https://kpi.ua/code> Було зазначено, що студенти, які стикаються з конфліктними ситуаціями, можуть звернутися із заявою в деканат, до куратора чи до юридичного відділу університету, тоді буде зібрана відповідна комісія і розгляд фактів. Проте за час реалізації освітньої програми таких випадків не було.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

В університеті наявні: 1) Потужні матеріально-технічні ресурси, зокрема: Навчально-науковий центр прикладної соціології «Соціоплюс», Бібліотека КПІ, яка надає доступ до ресурсів гуманітарних та соціальних наук та доступ до локальної мережі; Лабораторія врегулювання конфліктів та медіації, в межах якої організуються та проводяться практичні заняття; Електронний кампус, де студенти можуть побачити контакти викладачів, ознайомитися з «Кодексом честі», а також документами, що регламентують внутрішню діяльність університету. В кампусі розміщуються актуальні і важливі оголошення, перелік методичного забезпечення дисциплін; 4 комп'ютерні класи, просторі аудиторії, методичний кабінет. 2) забезпечення технікою, яка необхідна для виконання практичних завдань і створення проектів студентами; 3) безкоштовний доступ до наукових ресурсів; 4) забезпечення університетом можливості досягнення усіх результатів навчання для студентів з особливими освітніми потребами; 5) наявна організаційна, освітня, інформаційна, консультативна та соціальна підтримка здобувачів. 6) наявна чітка процедура вирішення конфліктних ситуацій.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

Недоліки і слабкі сторони, що наявні є несуттєвими: - Недостатнє інформування студентів щодо процедури вирішення конфліктних ситуацій, щодо функціонування Студентської соціальної республіки; -Наявність пандусів не у всіх корпусах учбового закладу; -Незадоволення студентів певними гуртожитками, які потребують ремонту.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

Освітня програма цілком відповідає вимогам Критерію 7, але наявні несуттєві недоліки. Заклад вищої освіти забезпечує освітнє середовище всім необхідним для навчання і викладацької діяльності. Відповідно, виявлені недоліки не впливають на загальну картину діяльності ОП, але й не можуть встановлювати цю практику університету як зразкову.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

Розробка і затвердження освітніх програм в НТУУ «КПІ ім. Ігоря Сікорського» регулюється Тимчасовим ПООП: п.4.1. «Стандарти вищої освіти та освітні програми». Це Положення оприлюднено на сайті Університету: <https://kpi.ua/regulations-4-1> Також було розроблено документ «Освітні програми КПІ ім. Ігоря Сікорського. Рекомендації до розроблення». Він є доступним за посиланням: <https://osvita.kpi.ua/node/38>

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Студенти, які навчаються за даною освітньою програмою, безпосередньо і через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості і вважають себе повноцінними партнерами. Здобувачі вищої освіти на рівні освітньої програми є учасниками робочих груп (комітетів програм) і належать до складу груп із моніторингу й перегляду освітніх програм; беруть участь на рівні факультетів/інститутів у представленні інтересів студентів із забезпечення якості вищої освіти; на рівні Університету – беруть участь у забезпеченні представництва студентів у Вченій і Методичній радах Університету. Студенти залучені до процесу періодичного перегляду освітніх програм, беруть участь в обговоренні змісту освітніх програм кафедри. Пропозиції студентів аналізуються та враховуються. Зміст ОП обговорювався зі студентами 1-4 курсів на зустрічах з членами робочої групи, які працювали над створенням ОП, кураторами та НПП кафедри соціології, а також з представниками студентського самоврядування. <https://mail.google.com/mail/u/o/?tab=rm&ogbl#inbox?projector=1> Усі освітні програми розміщуються на сайті Університету: <https://osvita.kpi.ua/node/103>. Також всі освітні програми розміщені на сайті кафедри соціології: <http://www.sociology.kpi.ua/educational-programs>. Доступ до сайту є відкритим, відтак стейкхолдери мають змогу здійснювати моніторинг ОП. Зворотній зв'язок щодо навчального процесу, якості освіти, рекомендацій і побажань організовано на сайті: <https://osvita.kpi.ua/contact>. Сама процедура передбачає обов'язкову реєстрацію та внесення тексту повідомлення. Крім того, в Університеті на регулярній основі проводяться опитування щодо змісту конкретних дисциплін, вибору дисциплін. Фіксуються та враховуються звернення до навчального відділу щодо оцінки якості навчання. Пропозиції студентів були враховані у збільшенні кредитів щодо вивчення іноземної мови, методів і методології соціологічних досліджень, кількісних методів соціологічних досліджень. Також проводяться регулярні опитування щодо якості освітньої програми, результати яких враховуються під час перегляду освітньої програми.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

Роботодавці залучаються до перегляду освітньої програми як у форматі круглих столів, так і під час внутрішньо-університетських заходів для студентів, що навчаються за ОП. Наприклад, кафедра проводить тренінги та зустрічі, до яких залучені роботодавці. <https://mail.google.com/mail/u/o/?tab=rm&ogbl#inbox?projector=1> Навчально-науковий центр прикладної соціології «Соціоплюс» КПІ ім. Ігоря Сікорського щороку проводить телефонне соціологічне опитування роботодавців стосовно працевлаштування випускників КПІ ім. Ігоря Сікорського, якості їх професійної підготовки та відповідності сучасним вимогам ринку праці. Результати опрацьовуються та використовуються при перегляді та внесенні змін до освітніх програм. Також кафедра соціології регулярно взаємодіє з роботодавцями та враховує їхні пропозиції під час перегляду ОП. Наприклад, за результатами рекомендацій роботодавців (компанія ТОВ «Тейлор Нельсон Софрез Україна (Kantar Україна) було значно збільшено кількість кредитів на вивчення дисциплін «Математичні та статистичні методи аналізу соціальної інформації», «Методологія, методи та технології соціологічних досліджень». Враховані пропозиції Генерального директора УМСА України щодо збільшення кількості дисциплін, пов'язаних з медіацією, до ОП внесено дисципліни «Теорію та практику медіації», «Медіація як альтернативний спосіб вирішення конфліктів».

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

В Університеті та на факультеті проводиться регулярний збір і обробка інформації стосовно кар'єрного шляху та траєкторій працевлаштування випускників. Зокрема, в Університеті діє Сектор сприяння працевлаштуванню випускників та організації практики студентів, який здійснює організацію, координацію та контроль роботи випускових кафедр факультетів та інститутів університету з проведення практик студентів на підставі договорів з підприємствами та організаціями та в сприянні працевлаштуванню випускників. У своїй роботі сектор керується

Розпорядженням КМУ від 27 серпня 2010 р. № 1726-р «Про підвищення рівня працевлаштування випускників вищих навчальних закладів» та Тимчасовим положенням про сприяння в працевлаштуванні випускників Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського» (2016 р.). Також до збору та опрацювання інформації щодо працевлаштування випускників долучається Навчально-науковий центр прикладної соціології «Соціоплюс». Випускники, в свою чергу, слідкують за діяльністю кафедри в соціальних мережах та завдяки залученню до заходів кафедри. Багато майбутніх випускників мають намір залишитися працювати в навчально-науковому центрі прикладної соціології «Соціоплюс».

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

З метою незалежного моніторингу якості підготовки фахівців наказом Ректора університету в 2005 році було створено Інститут моніторингу якості освіти. Інститут є базовим навчально-науковим структурним підрозділом КПІ ім. Ігоря Сікорського з питань незалежного моніторингу якості підготовки фахівців в КПІ ім. Ігоря Сікорського та з питань доуніверситетської підготовки (Ліцензія МОН України: Серія АЕ № 527265 від 09.09.2014р.). Інститутом моніторингу постійно проводяться незалежні ректорські контрольні роботи з фахових дисциплін. Моніторинг якості підготовки фахівців в КПІ ім. Ігоря Сікорського впроваджується в навчальний процес для удосконалення механізмів зовнішнього та внутрішнього оцінювання навчальних досягнень студентів. Щороку Інститутом моніторингу якості освіти комплексним моніторингом якості підготовки фахівців в КПІ ім. Ігоря Сікорського охоплюється близько чотирьох тисяч студентів всіх спеціальностей. За результатами оцінки рівня якості залишкових знань з фундаментальних дисциплін проводиться удосконалення процесу підготовки фахівців за відповідними напрямками і тими дисциплінами де є низький рівень залишкових знань. Також, за словами студентів, університет забезпечує вчасне реагування на їхні пропозиції та зауваження. Заклад вищої освіти дослухається до думок роботодавців, щодо внесення змін до освітньої програми (збільшення кредитів певних дисциплін, заміна та додавання певних дисциплін).

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Здійснюється первинна акредитація даної програми, отже не було зауваження та пропозицій щодо неї.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

Учасники академічної спільноти кафедри залучені до процедури внутрішнього забезпечення якості освітніх програм. Так, на засіданнях кафедри, також на наукових семінарах, симпозиумах, конференціях обговорюються сучасні тенденції розвитку науки і освіти. Освітні програми складаються, затверджуються і періодично переглядаються з урахуванням сучасних тенденцій, носіями яких є провідні університети світу. До оцінки якості ОП залучаються співробітники ІС НАНУ, ХНУ ім. В.Каразіна, Київського національного університету імені Тараса Шевченка, НаУКМА, Нью-Йоркського університету в Абу-Дабі.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

Сильними сторонами та позитивними практиками щодо Критерію 8 вважаємо: 1) повне дотримання закладом вищої освіти визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми; 2) залучення представників ОСС, студентів через опитування, засідання, що підтверджено документами і словами здобувачів, які вважають себе повноцінними партнерами до покращення освітньої програми; 3) постійний характер взаємодії з роботодавцями задля внутрішнього забезпечення якості освітньої програми; 4) наявність в університеті практики збирання відомостей щодо кар'єрного шляху випускників, їх залучення до зустрічей зі студентами, поширення досвіду та покращення практичних навичок здобувачів вищої освіти.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

Рекомендації: Більшою мірою враховувати пропозиції здобувачів щодо внесення змін до ОП, наприклад, збільшення можливостей набуття практичних навичок за даною освітньою програмою, що є головним їх бажанням.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

Зазначені сильні сторони освітньої програми в контексті Критерію 8 значно переважають над виявленими моментами, які варто покращити. Зазначені рекомендації можуть реалізуватися на загальноуніверситетському рівні (введення відповідних положень/наказів тощо). Відповідно, виявлені недоліки не впливають на загальну картину діяльності ОП, але й не можуть встановлювати цю практику університету як зразкову.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

У контексті цього підкритерію ми встановили, що існують досить чіткі, прозорі, доступні та зрозумілі всіма стейкхолдерами освітнього процесу правила і процедури що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу в межах ОП. Також існує стабільна практика їх застосування у межах ОП. Учасники освітнього процесу ознайомлюються з ними: викладачі – при проходженні конкурсу та заміщенні відповідних посад; студенти – при вступі до університету. Усі учасники освітньої програми дотримуються цих правил під час реалізації освітньої програми. Правила та обов'язки учасників освітнього процесу прописані у документах, що розміщені на сайті КПІ ім. Ігоря Сікорського у відкритому доступі. Документи та інші матеріали: Кодекс честі НТУУ «КПІ»: <https://kpi.ua/code> Статут КПІ: <https://kpi.ua/statute> Правила внутрішнього розпорядку : <https://kpi.ua/admin-rule> Контракт здобувача вищої освіти Документи про організацію навчального процесу та посилання на них на сайті ЗВО: <https://kpi.ua/taxonomy/term/1533>

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.

Адреса веб-сторінки: <http://www.sociology.kpi.ua/educational-programs> На сайті кафедри соціології було оприлюднено проект ОП.<http://www.sociology.kpi.ua/wp-content/uploads/2020/05/Proect.pdf> Після громадського обговорення був затверджений фінальний варіант ОП. http://www.sociology.kpi.ua/wp-content/uploads/2020/02/Bakalavr_2020.pdf

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

Інформація про освітню програму викладена на сайті кафедри соціології КПІ імені Ігоря Сікорського. <http://www.sociology.kpi.ua/educational-programs> .За словами стейкхолдерів, на сайті своєчасно оприлюднюється достовірна інформація в обсязі, достатньому для їх інформування.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

1) існують досить чіткі, прозорі, доступні та зрозумілі всіма стейкхолдерами освітнього процесу правила та процедури що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу в межах ОП. Також існує стабільна практика їх застосування у межах ОП; 2) заклад вищої освіти до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін (стейкхолдерів); 3) заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

Рекомендації: оприлюднювати таблицю пропозицій протягом одного тижня після закінчення громадського обговорення, щодо проекту ОП.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

Університет має всі необхідні для Критерію 9 документи та має чітку практику їх оприлюднення. Всі потрібні документи знаходяться у відкритому доступі. Заклад вищої освіти до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою одержання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін (стейкхолдерів). Існує один несуттєвий недолік - відсутність оприлюднювання таблиці пропозицій після закінчення громадського обговорення.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

не застосовується

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряміві досліджень наукових керівників.

не застосовується

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

не застосовується

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проектах тощо.

не застосовується

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

не застосовується

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

не застосовується

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

дані відсутні

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	A
Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	B

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	B
Критерій 10. Навчання через дослідження	не застосовується

Додатки до звіту:

Документ	Назва файла	Хеш файла
Додаток	<i>Барвіцька.pdf</i>	GXSXhCgwN/gyut9vvA6A4NMVkJcX9lPWJQdroFE ojs4=
Додаток	<i>Говорова.pdf</i>	Y8RmeCtByynThow4doCp4MSLAmETBU16TYh2yBl geKw=
Додаток	<i>Волицький.pdf</i>	BYEhso63ZMmvHwVJ+RRP+PI4zitbImbwWc9kTT9 WocQ=
Додаток	<i>Список Публікацій кафедри соціології 2016-2020 (1).pdf</i>	o7uY5ItjMyz3Uzv2qx58o6d9TKapгMo/gZ5BU9q6d7 o=
Додаток	<i>Пояснення стосовно Критерію 2.pdf</i>	d7cNj6gvQTKHcRGlFJH51rKlgXOTNl4XAfwfE6oXxI s=
Додаток	<i>Критерій4.1.pdf</i>	/OF2UI8hGY+J7zrtFe4gMx9NsB6YSL7VifBqo17eg+ o=
Додаток	<i>Критерій5.1.pdf</i>	MU4fBNobWzcFO7X/owH7ZwEAl/Mir7pL59CSGph 3MzE=

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і доброчесно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Горошко Олена Ігорівна

Члени експертної групи

Медіна Тетяна Вячеславна

Боць Лілія Ігорівна